

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 25 października 1953 r.

w sprawie ustalenia regulaminu ochotniczej i obowiązkowej zakładowej straży pożarnej.

Na podstawie art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się regulamin ochotniczej i obowiązkowej zakładowej straży pożarnej w brzmieniu załącznika do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Regulamin obowiązkowych straży pożarnych, stanowiący załącznik do zarządzenia Ministra Gospodar-

ki Komunalnej z dnia 16 czerwca 1952 r. w sprawie ustalenia regulaminu obowiązkowych straży pożarnych (Monitor Polski Nr A-57, poz. 885), traci moc w stosunku do obowiązkowych zakładowych straży pożarnych.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: *F. Baranowski*

Załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 czerwca 1953 r. (poz. 1394).

REGULAMIN ORGANIZACYJNY OCHOTNICZEJ I OBOWIĄZKOWEJ ZAKŁADOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

R o z d z i a ł I.

Obszar, zadania i zakres działania.

§ 1. Ochotnicza i obowiązkowa zakładowa straż pożarna, zwana dalej „strażą”, jest organem kierownictwa zakładu w wypełnianiu zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji.

§ 2. 1. Obszarem własnym działania straży jest teren zakładu, przy którym straż została utworzona.

2. Obszar pomocy sąsiedzkiej rozciąga się na teren miasta (osiedla) będącego siedzibą straży.

3. Od obowiązku wyjeżdżania do akcji ratowniczej w czasie pożaru i innych klęsk żywiołowych poza teren zakładu straż może być zwolniona w trybie określonym

w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404).

§ 3. Do zadań straży należy:

- 1) na obszarze własnym:
 - a) prowadzenie przeciwpożarowej akcji zapobiegawczej oraz współdziałanie w tym zakresie z władzami państwowymi i właściwymi instytucjami,
 - b) udzielanie pomocy i ratunku w czasie pożaru lub innych klęsk żywiołowych,
 - c) udział w terenowej obronie przeciwlotniczej;
- 2) na obszarze pomocy sąsiedzkiej:
 - a) niesienie pomocy i ratunku w czasie pożaru i innych klęsk żywiołowych,

b) wykonywanie innych czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej zleconych przez jednostki sprawujące nadzór nad strażą.

§ 4. Zadania powyższe straż wypełnia przez:

- 1) organizowanie służby ochrony przeciwpożarowej na terenie zakładu;
- 2) przygotowywanie straży do potrzeb terenowej obrony przeciwlotniczej;
- 3) fachowe i ideologiczne szkolenie członków straży;
- 4) przedkładanie władzom przełożonym i nadzorczym opinii oraz wniosków w sprawach bezpieczeństwa przeciwpożarowego i dziedzin objętych współdziałaniem straży;
- 5) sprawowanie nadzoru i wykonywanie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego w budynkach i urządzeniach zakładu pracy;
- 6) sprawowanie opieki nad wszelkimi urządzeniami przeciwpożarowymi zakładu i czuwanie nad ich konserwacją przez powołane do tego zakładowe organy techniczne;
- 7) czuwanie nad terminowym czyszczeniem przez kominiarzy urządzeń ogrzewniczych, przewodów dymowych i spalinowych;
- 8) prowadzenie akcji uświadamiającej i szkoleniowej wśród pracowników zakładu w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz walki z pożarami.

R o z d z i a ł II.

Członkowie, ich obowiązki i prawa.

§ 5. 1. Werbunek do ochotniczej straży zakładowej następuje spośród zgłaszających się kandydatów będących pracownikami zakładu. Do obowiązkowej zakładowej straży wyznacza się pracowników zakładu.

2. Członków ochotniczej zakładowej straży przyjmuje i zwalnia kierownik zakładu na wniosek komendanta straży po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

3. Członków obowiązkowej zakładowej straży powołuje i zwalnia kierownik zakładu na wniosek komendanta straży po zasięgnięciu opinii rady zakładowej.

4. Wystąpienie z ochotniczej straży zakładowej następuje:

- 1) na własne żądanie zgłoszone na piśmie, przy czym obowiązuje zachowanie 3-miesięcznego terminu wypowiedzenia członkostwa;
- 2) na skutek zwolnienia członka straży z pracy;
- 3) na skutek zwolnienia przez komendanta.

5. Członek obowiązkowej zakładowej straży może być zwolniony ze straży na podstawie decyzji kierownika zakładu, wydanej na wniosek komendanta straży.

§ 6. Od kandydatów do służby w straży wymagane są następujące warunki:

- 1) dobry stan zdrowia i sprawność fizyczna;
- 2) wiek od 18 do 50 lat.

§ 7. Do obowiązków członków straży należy:

- 1) wykazywanie szczególnej czujności i troski o bezpieczeństwo przeciwpożarowe zakładu;
- 2) niezwłoczne stawienie się do akcji na wiadomość o alarmie;
- 3) wykazywanie dzielności i służenie przykładem ofiarności w akcjach ratowniczych;
- 4) zdobywanie i stałe pogłębianie wyszkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej;

- 5) regularne uczęszczanie na zbiórki i ćwiczenia straży;
- 6) przestrzeganie dyscypliny służbowej;
- 7) ściśle przestrzeganie tajemnicy służbowej i państwowej.

§ 8. 1. Członkowie straży otrzymują od kierownictwa zakładu:

- 1) odzież i obuwie ochronne na warunkach określonych w oddzielnych przepisach;
- 2) wynagrodzenie pieniężne za ćwiczenia wykonywane poza ustalonymi godzinami pracy zakładowej według stawek za godziny nadliczbowe;
- 3) pokrycie kosztów delegacji na kursy pożarnicze, odprawy i wszelkie wyjazdy w sprawach pożarniczych na polecenie kierownika zakładu, przy czym świadczenia te nie mogą pociągać za sobą jakichkolwiek potrąceń z zarobków objętych umową o pracę.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie należy się za udział w akcji ratowniczej w czasie pożaru lub innych klęsk żywiołowych.

3. Udział członków straży w akcjach ratowniczych w czasie godzin pracy stanowi ważną przyczynę usprawiedliwiającej nieobecność w pracy.

R o z d z i a ł III.

Organy straży.

§ 9. 1. Na czele straży stoi komendant, którym z zasady jest kierownik ochrony przeciwpożarowej zakładu.

2. W przypadku gdy stanowisko kierownika ochrony przeciwpożarowej zakładu nie jest obsadzone, komendanta straży na czas do dnia powołania kierownika ochrony przeciwpożarowej wyznacza kierownik zakładu na wniosek inspektora ochrony przeciwpożarowej jednostki nadrzędnej zakładu.

3. W zakładach nadzorowanych przez ministerstwa nie posiadające służby ochrony przeciwpożarowej, przewidzianej w art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji, komendanta straży powołuje i odwołuje właściwy komendant wojewódzki straży pożarnych na wniosek kierownika zakładu.

4. Komendant straży podlega służbowo kierownikowi zakładu lub jego zastępcy. Zwierzchnie organy ochrony przeciwpożarowej wydają wiążące dla komendanta straży wytyczne i instrukcje w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz kontrolują działalność straży zakładowej.

§ 10. Do podstawowych obowiązków komendanta straży należy:

- 1) organizowanie służby ochrony przeciwpożarowej na terenie zakładu;
- 2) czuwanie nad przygotowaniem straży i jej poszczególnych komórek do potrzeb ochrony przeciwpożarowej;
- 3) kierowanie szkoleniem członków straży według zatwierdzonego przez pożarnicze władze nadzorcze planu szkoleniowego;
- 4) przedstawianie wniosków dotyczących zaopatrzenia zakładu w niezbędne urządzenia przeciwpożarowe, a straży — w sprzęt techniczny;
- 5) dowodzenie strażą i kierowanie akcją ratowniczą w czasie pożaru;
- 6) opracowywanie planów i sprawozdań oraz przedkładanie ich do zatwierdzenia właściwym organom;
- 7) wnoszenie i referowanie spraw ochrony przeciwpożarowej zakładu na naradach produkcyjnych;

- 8) ustalanie i kontrola toku służby przeciwpożarowej członków straży w dostosowaniu do okresów ruchu zakładu;
- 9) utrzymywanie w szeregach straży karności oraz udzielanie członkom straży pochwał i wymierzanie kar porządkowych, przewidzianych w przepisach obowiązujących służbę wewnętrzną;
- 10) przedstawianie wyróżniających się pracą i zasługami członków straży do nagród i odznaczeń;
- 11) czuwanie nad przestrzeganiem obowiązku ubezpieczenia członków straży od nieszczęśliwych wypadków.

§ 11. 1. Komendant kieruje strażą jednoosobowo.

2. Zastępcę komendanta straży, dowódców plutonu i sekcji oraz kierowników innych komórek organizacyjnych wyznacza komendant straży za zgodą inspektora ochrony przeciwpożarowej jednostki nadrzędnej zakładu pracy.

§ 12. Spory i zatargi między członkami straży dotyczące służby ochrony przeciwpożarowej rozstrzyga komendant straży.

R o z d z i a ł I V.

Organizacja wewnętrzna.

§ 13. Etaty osobowe i sprzętu straży określają normy zawarte w zarządzeniu w sprawie rozmieszczenia, liczności oraz norm etatów osobowych i sprzętu straży pożarnych.

§ 14. 1. Stopnie funkcyjne i dystynkcje oraz wzory umundurowania i oznak pożarniczych komendanta oraz pozostałych członków straży ustala się według przepisów przewidzianych dla terenowych ochotniczych straży pożarnych.

2. Do członków straży będących członkami Korpusu Technicznego Pożarnictwa mają zastosowanie przepisy obowiązujące personel zawodowych straży pożarnych.

§ 15. 1. Wyposażenie techniczne straży oraz ekwipunek członków straży stanowi własność zakładu.

2. Członek straży występujący ze straży jest obowiązany zwrócić znajdujące się w jego posiadaniu części sprzętu i ekwipunku.

§ 16. Wydatki na cele organizacyjne i rzeczowe straży pokrywa zakład w ramach przewidzianych na ten cel środków.

§ 17. Czynności poszczególnych jednostek organizacyjnych straży oraz jej członków określa regulamin służby wewnętrznej, ustalony przez głównego inspektora ochrony przeciwpożarowej resortu, a gdy to stanowisko pracy nie jest utworzone — przez właściwego inspektora ochrony przeciwpożarowej.

R o z d z i a ł V.

Nadzór.

§ 18. 1. Nadzór i kontrolę fachową nad strażą sprawują właściwe organy ochrony przeciwpożarowej.

2. Jeżeli w jednostkach, którym podlega zakład posiadający straż, nie ma organów ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji, przewidziane w regulaminie uprawnienia głównych inspektorów ochrony przeciwpożarowej przechodzą na wojewódzkiego komendanta straży pożarnych, a uprawnienia inspektorów ochrony przeciwpożarowej — na powiatowych komendantów straży pożarnych.

R o z d z i a ł V I.

Rozwiązanie straży.

§ 19. 1. Rozwiązanie straży następuje zgodnie z decyzją komendanta wojewódzkiego straży pożarnych, wydaną w porozumieniu z kierownictwem zakładu, właściwym inspektorem ochrony przeciwpożarowej oraz wojewódzkim inspektoratem ochrony.

2. Pozostały po zlikwidowaniu straży sprzęt techniczny oraz części ekwipunku strażaków powinny być przekazane na cele ochrony przeciwpożarowej innym zakładom stosownie do wytycznych, jakie w tym zakresie wydane będą przez Komendę Główną Straży Pożarnej. Sprzęt ten przydzielany będzie w trybie przewidzianym dla przekazywania majątku trwałego pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej. Wnioski w sprawie przekazania opracowuje właściwy inspektor ochrony przeciwpożarowej w porozumieniu z kierownikiem zakładu, w ramach którego istniała zlikwidowana straż zakładowa.